

EMBEREK EMELTÉK EMBEREKNEK

Látogatás a November 7 Erőműben

Ünnephez közeledünk. Olyan ünnephez, melynél nagyobb nincs az emberi történelemben. Az emberi szabadság, a boldogulás ünnepe. Százmilliók, az egész dolgozó emberiség ünnepe, az élet ünnepe, mely e napon célt és értelmet kapott. November 7. Emberré lett az ember és minden értékét, tudását, alkotó művészetét egy közös oltárra tette.

Megállok és bámulom nagyságodat. Itt állok egy hatalmas gyár tövében és nézem a gépióriákat, az égre meredő falakat, az esküre emelt éjjelként ágaskodó kéményeket. Nézem az apró hangyaként nyüzsgő embereket. Róluk szó e pár sor. Nem

beszélgettem velük, csak néztem: hogyan válik kezükben egy országot mozgó erővé a holt fekete szén.

November 7 Erőmű

Amikor a korhadó világot felperzselő tűz lángot vetett, annak a nagy napnak 34. évfordulóján tűz gyúlt itt az 1-es kazánban, hogy fényt vigyen a távoli falvakba, erőt a gyárakba.

Hol is kezdjem? Ta'an a bányánál, ahonnan a csillék engedelmesen futnak a kötélen ide a leadóállomásra, s onnan több mint félkilométeres gumiszalagon ide a széntérre. Hatal-

mas fekete hegyek. O'adalukból hosszú póznára szerelt műszerek feje kándikál ki. Hőmérők mutatják a szén hőfokát és jelzik: — Iparkodjatok a felhasználással, mert begyüladok...

A síneken szemmel telt vagonok közelednek egy épület alá. Egyszer csak tótágast állnak és a szén ömlik egy feneketlen aknába. Szalagok viszik további vándorútján. Megy a törőbe. De nézzünk csak szét a széntéren. A két részre osztott betonredence fölött egy daru sétál. Hosszú ormányával kanalazva a szenet és az 52 méteres hidján végigfutó szalagra rakja, és innen egy másik, 300 méteres szalagra. De ha kell, onnan le is tudja szedni, hogy a széntérre ömlésze a szenet. Ha úgy tetszik, rakodik „ó” a vagonból is. A másik medencében ugyancsak magas fekete hegyek. Ezek tetején egy földégyengető gép rendezgeti és „tapossa” a szenet, hogy belőle a levegőt kipréselje és így tartósítsa későbbi felhasználásra.

A gyárépület elején óriási kémények merednek a magasba. Körülötte nagy bádogdobozokban ventilátorok, hogy növeljék a huzatot és a porleválasztást elvégezzék. Belépünk a kazánház alsó szintjére. Egy kanálisban víz csorog és szűrke hamut sodor magával, hogy ezt szivattyúk segítségével eltávolítsák a kilométernyi távolságban lévő laklaktérre.

De kövessük a szén útját

A kazánok malmaiban a forró levegővel szárított szén porrá őrölődik és meleg levegővel keveredve, fuválás útján kerül a kazán tüztérébe. Keresem a fűtőt. Elképzem kormos arcát. A találkozás igen meglepett. Egy fiatalember áll egy műszeres lámpát forgató, gombok seregével telerakott műszerfal előtt. Mellette egy lány. Csak úgy félkézrel, könnyedén csavargatnak egy-egy gombot, és így óránként 23—25 tonna szenet tüzelnek el. És ráadásul szabályozzák a levegő és a víz áramlását. Mert a villamosáram termeléséhez víz is kell. És ha már kell, megnézem a fizekakat is.

En azt hittem, a vizet felforraltják és a gőzt ráeresztik a turbínákra, az forogni kezd és villamosenergiát állít elő. Ez nagyjából így is van. De csak nagyjából. Mert nem akármilyen vízzel van ám szó. Lágy vízzel, amit előmelegítettek, túlhevítettek és ne adj isten, hogy természetes vízzel hevítették, mert abból igen nagy baj lenne. A csövekben gőz képződik. Ez hol gőz, hol víz alakjában jelentkezik, attól függően, hogy a rendszer melyik részében van. A forrcsövekben keletkezik a gőz még jobban felhevítik azt mondják rá: telített gőz. Ezt adagolják a turbínákra.

Van egy nagy géplest

Egyik részén a turbina, a másik részén a villamos generátor. Ezt a két részt egy tengely köti össze. Itt keletkezik a tulajdonképpeni villamos energia. Az egész gyárórás kazánjaival, csöveivel, malmaival, műszereivel ide dolgozik.

Ami ezután jön, azt már mindenki ismeri. Transzformátorok felelősséget az áramot, az acélkarokra szerelt huzalok pedig viszik oda, ahova kell. Persze, ez sem olyan egyszerű. Kapcsolók, szigetelő serege. De van még egy terem. Olyan, mint a patika. Nem. Még annál is szebb. A halványzöld falon különböző színű sávok, lámpák, műszerek. Ha látni akarod az egész erőmű működését egyenként és egyszerre, ide lépj be. Itt minden lámpa, jelzőkürt vagy műszer mond valamit. Hogy mit? Azt csak ezek a villamos emberek értik.

Végigjártam egy gyárat, melyet az emberek emeltek az embereknek. Nem Aschnereknek, hanem önmaguknak, az egész országnak. Az erő hozta létre, egy ország ereje. És ez a gyár erőt ad az országnak, legyőzhetetlen erőt, mely akkor fogant, 1917 november 7-én.

Angyal.

Együtt a néppel

Közeledik szeptember 29-e, a Néphadsereg Napja. Az egész országban szorgos készülődés folyik e nap megünneplésére. Budapesten és az ország számos más helyorségében már szeptember 28-án megkezdődnek az ünnepségek. Alig hét esztendeje annak, hogy a Minisztertanács határozatával is a Néphadsereg Napjává nyilvánította a napot. Dolgozó népünk, és főleg ifjúságunk széles rétegeinél máris szinte szokássá vált — és a jövőben még inkább válni fog — megünneplése.

Szeptember 29-én az 1848-as Pákozdi—Sukorói diadalmas, győzelmes csata évfordulóján emlékezni fogunk a fiatal 48-as magyar honvédseregére és a haza szabadságának és függetlenségének védelmére felkelt nép első ragyogó győzelmére, melyben nagyszerű diadalt aratott a császári zsoldosvezér, Jellasics rabló horái felett. E győzelmet azután a győzelmek sorozatai követték.

E győzelem jelentőségét húzza alá a Minisztertanács határozata, amikor kimondja, hogy: „Történelmünk e dicső napja méltó arra, hogy Néphadseregünk — amely szabadságharcaink forradalmi hagyományai örökösének tekintti magát — büszkeséggel gondoljon rá és épülő szocialista hazánk, függetlenségünk, dolgozó népünk védelmére lelkesítse, tisztelettel néphadseregünket.” ... „Ez a nap erősítse dolgozó népünk és néphadseregünk szétválasztatlan összeforrottságát.”

Az idei Néphadsereg Napjának jelentőségét különösen megnövelik az elmúlt időszak történelmi eseményei, melyek hazánkban lejátszódtak. Ezek közül csak egynehányat szándékozom kiemelni, és máris érezhetjük a változásokat.

1956 októberében a nyílt és bukkant ellenforradalmárok mindent elkövettek, hogy a hadsereget maguk mellé állítsák, vagy ha ez nem sikerült: akkor dezorganizálják, illetve felbomlasszák. Szövetségünk, a Szovjet Hadsereg 1956 november 4-ével kezdődő fegyveres segítségnyújtása után pedig azt akarták elhitetni, hogy a néphadsereg e segítséggel nem ért egyet. Itt újból vissza kell utasítani azt az ellenforradalmi rágalmat, hogy a hadsereg, mint egész, csődöt mondott októberben. Nem a hadsereg tisztikara és legénysége mondott csődöt, hanem a felsőbb vezetés egy szűk kis rétege. És a hadsereg magatartását és állásfoglalását talán a legjobban kifejezi az a tény, hogy egy-két alegységet sikerült csak (részlegesen és nem teljes személyi állománnyal) az ellenforradalmároknak maguk mellé állítani. De nem sikerült egyetlen csapatot — egységet — sem. Még ekésőbb bizonyították a hadseregnek az ellenforradalommal való szemben állására és a munkás-paraszti kormány és a nép mellett való odaadó kiállására az a tény, hogy ma már több ezer tiszt, tisztjelölt, tiszt és honvéd megkapta a „Munkás-Paraszti Hatalomért Emlékéremet”, a legmagasabb kormánykitüntetéset az ellenforradalommal szembeni fegyveres harcért, a munkás-paraszti hatalom megszilárdításában való részvételért.

Nem kis jelentősége van annak, hogy hét évvel ezelőtt még csak az eszmei és a cél egysége, valamint egyéb kétoldalú szerződéses voltak azok, amikért a többi szocialista országok hadseregét, és elsősorban a hős Szovjet Hadsereget fegyverbarátainknak tudtuk. Ma már a többoldalú városi szerződés által nemcsak fegyverbarátainknak, de szövetségeseinknek is tudjuk őket jogilag is. És a szövetség erejét mi sem bizonyítja jobban, mint éppen az elmúlt öszön nyújtott hatalmas segítség, különösen a Szovjet Hadsereg részéről, amikor másodszor hozta meg szabadságunkat.

Az ellenforradalom után a többi államhatalmi és államigazgatási szervek újjászervezésével párhuzamosan, újjászerveződött a hadsereg, a rendőrség és a határőrség is. Helyesen és sikeresen létrehoztuk a munkásőrséget. Pártunk 1957 júniusi országos értekezletének határozata mindezeket így rögzíti: „Az újjászervezett és újonnan megszervezett fegyveres erők: a hadsereg, a határőrség, a rendőrség és a munkásőrség a Magyar Népköztársaság egységes fegyveres erői, amelyek elég erősek, hogy elfojtsanak minden ellenforradalmi kísérletet, és szilárd védelmezői az országnak minden imperialista támadással szemben.”

Az újonnan szervezett munkásőrség először vesz részt velünk a Néphadsereg Napjának megünneplésében. De, hogy mennyire valószínű velük az egység, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy országosan együtt ünnepel mindenütt a hadsereggel.

Ez alkalomból is meleg szeretettel üdvözlöljük őket és a többi fegyveres testületeket.

Szükszilárd elhatározásunk, hogy ezen egységet nem engedjük senkinek sem megbontani, sőt a jövőben még szilárdabban kövöcsöljük. Azokkal szemben pedig, akik ezt megkísérelnék megbontani, keményen és minden eszközzel le fogunk számolni, bármilyen közben is fogják jelenlétük.

Együtt és egységesen állunk ki dolgozó népünk vívmányainak és békés alkotó munkájának védelmére. Nem lesz megengedve 1956 október 23. Együtt és egységben a többi szocialista ország hadseregével, meg fogjuk védeni a Szovjetunió vezető szocialista táborát.

Együtt és egységben győzelemre visszük népünk és az emberi haladás közös, egymástól elválaszthatatlan ügyét. Győzelemre visszük a szocializmust!

A Néphadsereg Napja ünnepi műsora

Az idei szeptember 29-ét, néphadseregünk napját a várpalotai helyorség parancsnoksága is méltóképpen fogja megünnepleni.

A műsor programtervezetéből csak néhányat említek: szeptember 28-án a helyi honvédségi alakulat a rendőrséggel és a munkásőrséggel gyalogsági lövészeti rendez. Ennek a gyalogsági lövészeti rendezésnek célja a lövészeti érdekességén kívül az is, hogy a fegyveres erők kapcsolatát ezen keresztül is meg szorosabbá tegyük, hogy ezzel is növeljük a fegyverek kezelésének elsajátítását.

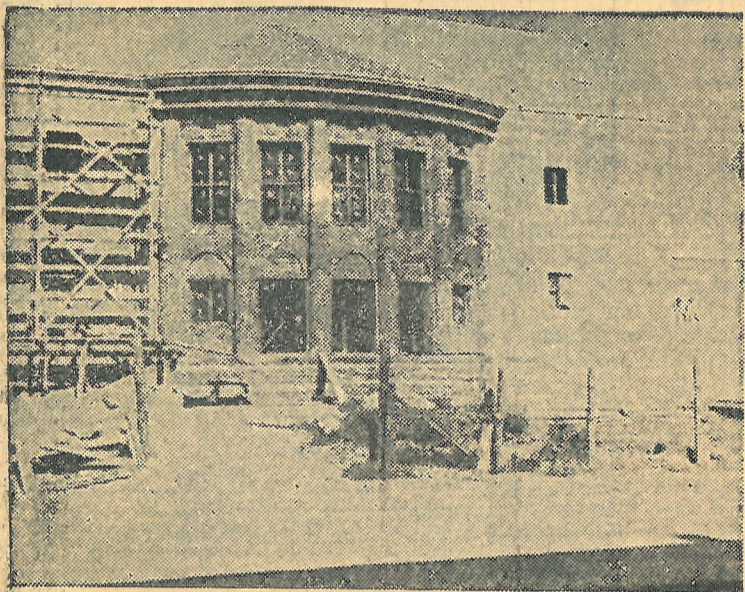
Továbbá terve a helyorség parancsnokságának, hogy a helyi KISZ szervezett együttműködve, közös kultúrműsorral egybekötött táncestet rendez. Ez viszont az ifjúság közötti kapcsolatot elmélyítésének fokozását kívánja szolgálani.

Programtervezetében tartozik az is, hogy 29-én, a néphadsereg napján ünnepi aktsura meghívta a környező szovjet alakulat parancsnokságát, a helyi párt, tanács, KISZ, územek és vállalatok képviselőit és ezek jelenlétében kerül sor a néphadsereg napjának méltatására ünnepi beszédekben, a kiképzésben kiváló eredményeket elért tisztek, tisztjelöltek és honvédek előléptetésének, kitüntetésének, jutalmazásának, dícséretének ünnepi díszparancsban történő kihirdetésére mellet közös ünnepi ebéd követ.

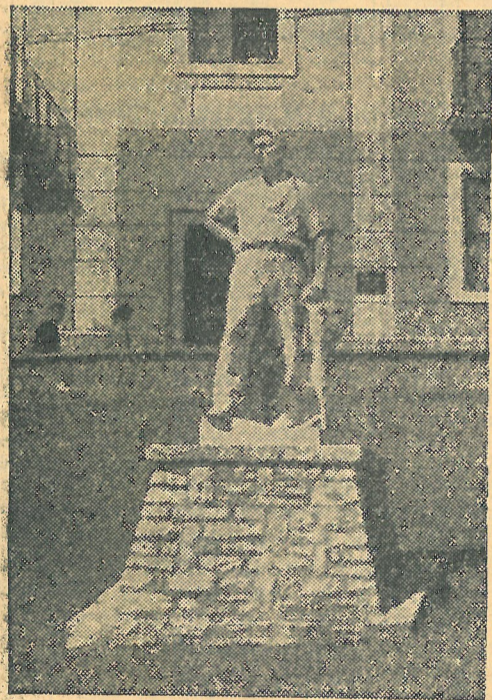
Szeptember 29-én különböző alakulatok közötti röplabda és futballmérkőzésen kívánjuk szórakoztatni a lakosságot.

Pálus János őrgy.

Képek városunkból

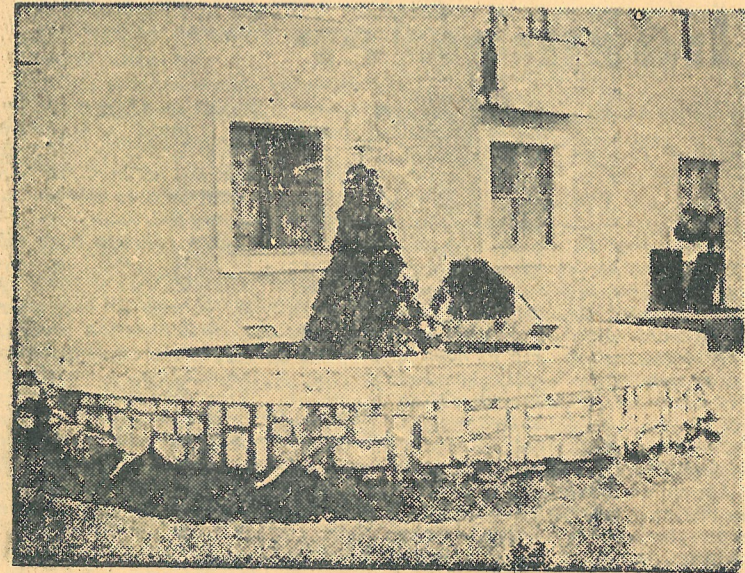

Befejezéshez közeledik a többmillió forintos költséggel épülő kultúrpalota. Ez lesz majd Várpalota legszebb épülete

A közelmúltban állították fel Várpalotán a bányászszobrot, a Szénbányászati Minisztérium ajándékat

Augusztus 20-án készült el a városfejlesztési terv szerint a vajújáriskola előtti szökőkút

iek is

el Pétfürdőn a is több panasz bizottság meg-hogy nemcsak s baj van. A is jó kenyeret dolgozó. Kérik

számának

ban 28,2, au-olt a gyako-n júliusban sban 62.

utatók, hogy szonyítva van ősznél, azon-ég magas, a augusztusban hónapoz vi-

okait vizsgál-hogy különö-evezett omlá-kifolyólag az ban mindkét t egy-egy ha-

5 többsége a ágából adó-

usban 76, Vár-a a balesetek-ságból történt, negállapította. Ilyok be nem számok gon-ok balesetnek és a tények un mód a bal-entésére, ha nagyobb gon-lenőrzésre, fo-elősegítő fel-

id

gy a tervtel-nőségben, vagy lésában. De az lemaradt. Ok ob áramot, ami aját hibájuk is, em az ő hibái őszintén, leg-volt a masszad technológiá-ormelését, több yobb hozzáár-ban már szé-gy láttuk, hogy dást. Ha meg-gyelnét, meg-zakban az al-előfordul, bi-jutnának.

beréken

többször ellen-szakokat, mert ezetőkön kívül kellene a segít-kohászok, hogy akban van el-elí szakban is. melésünk még s legyen a vál-is kapjunk a többet kell kal, hiszen ők et, az ő kezű-ormelés, rajtuk rossz a mun-szakszervezet, bbet foglalko-al, azt hiszem, . A dolgozókn-djalk. Ha mi k. szakszerve-gok, műszaki a munka, nő-fog a műszaki rosabb lesz a műszaki dol-gyedüli alapja b termelésnek. lós István